

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Η αναθεώρηση του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ (Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας)

- Περίληψη -

Η συγκεκριμένη διαβούλευση αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της Επιτροπής των Περιφερειών, του τριό των Προεδριών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ισπανία, Βέλγιο και Ουγγαρία), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των φορέων του προγράμματος INTERACT. Ενόψει της επικείμενης αναθεώρησης του κανονισμού για τον ευρωπαϊκό ΕΟΕΣ, επιχειρείται να καταγραφούν οι απόψεις των κρατών μελών, των ήδη συσταθέντων και των υπό σύσταση ΕΟΕΣ, των τοπικών και περιφερειακών αρχών καθώς και των λοιπών ενδιαφερομένων. Η διαβούλευση αφενός μεν θα επικεντρωθεί στα νομοθετικά ζητήματα που χρήζουν βελτίωσης ή τροποποίησης ενόψει της επόμενης αναθεώρησης, αφετέρου δε θα εξετάσει την προστιθέμενη αξία και τις δυνατότητες που προσφέρει ο συγκεκριμένος μηχανισμός.

Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων έχουν ληφθεί υπ' όψιν τόσο στη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας με θέμα την αναθεώρηση του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ, που θα δημοσιεύσει η ΕτΠ στις αρχές του 2011¹, όσο και στις ακόλουθες σχετικές νομοθετικές εργασίες των οργάνων της ΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Συμβουλίου προβλέπει ότι έως την 1η Αυγούστου 2011, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει διαβιβάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού και, ενδεχομένως, προτάσεις τροποποιήσεων.

Η ΕτΠ έχει λάβει απαντήσεις από 91 ερωτηθέντες. Έλαβαν μέρος σχεδόν όλοι οι εν ενεργεία φορείς ΕΟΕΣ, συμπεριλαμβανομένων 15 ήδη συσταθέντων ΕΟΕΣ επί συνόλου 16, 15 υπό σύσταση ΕΟΕΣ, 13 διασυνοριακών οργανώσεων άλλου τύπου (κυρίως ευρωπεριφέρειες), 26 τοπικών και περιφερειακών αρχών, 8 εθνικών κυβερνήσεων (7 κρατών μελών και της Ελβετίας), 7 κύριων ενώσεων, ενώ 7 απαντήσεις προήλθαν από άλλους ειδικούς και φορείς όπως αυτοί του προγράμματος INTERACT. Οι απαντήσεις προέρχονται –έμμεσα ή άμεσα– από 23 κράτη μέλη, οι δε συσταθέντες ή υπό σύσταση ΕΟΕΣ βρίσκονται σε 20 κράτη μέλη.

Η διαβούλευση περιέχει ερωτήσεις ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης που αναφέρονται στις εξής παραμέτρους: νομικά ζητήματα σχετικά με τον ΕΟΕΣ [όπως ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Συμβουλίου και η εφαρμογή του στα κράτη μέλη], προτάσεις νομικού και πολιτικού χαρακτήρα για τη διεύρυνση του ΕΟΕΣ, ο ΕΟΕΣ και η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, οι εμπειρίες από τους

¹

CDR 100/2010, εισηγητής: ο κ. Alberto Nuñez Feijoo (EPP/ES), πρόεδρος της αυτόνομης κυβέρνησης της Γαλικίας.

ΕΟΕΣ, τα διεκπεραιωθέντα καθήκοντα, τα εμπόδια που έχουν ανακύψει και η μελλοντική ανάπτυξη, καθώς και ο ρόλος των ΕΟΕΣ στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Σύνοψη συμπερασμάτων:

- Οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι ο **κανονισμός χρήζει τροποποιήσεων** και επισημαίνουν την ανάγκη απλοποίησης του τρόπου λειτουργίας των ΕΟΕΣ και βελτίωσης του τρόπου σύστασής τους.
- Η βασικότερη επιφύλαξη νομικής φύσεως έγκειται στις **αποκλίσεις που παρατηρούνται στη νομοθεσία των κρατών μελών**. Συγκεκριμένα, γίνεται λόγος για το διαφορετικό νομικό καθεστώς που διέπει τους ήδη υφιστάμενους ΕΟΕΣ, απόρροια των δισταγμένων αποφάσεων που λαμβάνονται στα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο, όπως άλλωστε προβλέπεται από τον κανονισμό. Επίσης επισημαίνονται δυσκολίες στον καθορισμό του περιεχομένου των συμβάσεων και των καταστατικών, καθώς και στις διαδικασίες έγκρισης. Γενικά, διαπιστώνεται η ανάγκη απλοποίησης των διαδικασιών.
- Απαιτούνται **ενημέρωση, επικοινωνία και τεχνική υποστήριξη** σε ευρωπαϊκή και εθνική κλίμακα. Οι ερωτηθέντες τάσσονται υπέρ μιας ευρωπαϊκής δομής και εκφράζουν τη σύμφωνη γνώμη τους προς το πρόγραμμα ενημέρωσης, επικοινωνίας και τεχνικής υποστήριξης που ανέλαβε η ΕτΠ.
- Οι περισσότεροι ερωτηθέντες υπογραμμίζουν ότι πρέπει ο κάθε ΕΟΕΣ να στελεχωθεί με το δικό το **προσωπικό** και να διευκρινιστεί ποια είναι η εφαρμοστέα νομοθεσία. Το θέμα του προσωπικού αντιπροσωπεύει ένα από τα κυριότερα νομικά ζητήματα.
- Η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι υπέρ της **συμμετοχής ιδιωτικών φορέων** στους ΕΟΕΣ, υπό ορισμένες, όμως, προϋποθέσεις.
- Στο θέμα της συμμετοχής **τρίτης χώρας** οι απόψεις διίστανται σε μεγάλο βαθμό· τα μεν κράτη μέλη θεωρούν ότι η συμμετοχή των τρίτων χωρών πρέπει να είναι περιορισμένη, οι δε λοιποί εταίροι (ΕΟΕΣ, τοπικές και περιφερειακές αρχές, ενώσεις και ειδικοί) τάσσονται υπέρ της αναθεώρησης των ισχυόντων κανόνων και της θέσπισης ελαστικότερων διατάξεων.
- Οι περισσότεροι ερωτηθέντες τάσσονται σαφώς υπέρ της λειτουργίας των ΕΟΕΣ ως **διαχειριστικής αρχής** και κοινής τεχνικής γραμματείας, δεδομένου ότι τούτο συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Ορισμένες εθνικές αρχές είναι αντίθετες στην εκχώρηση της ευθύνης διαχείρισης των προγραμμάτων. Τα πλεονεκτήματα της χρήσης των ΕΟΕΣ για την υλοποίηση των έργων της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας είναι αρκετά· ωστόσο το βασικότερο πρόβλημα συνίσταται στην επιλεξιμότητα των ΕΟΕΣ.
- Τα καθήκοντα των ΕΟΕΣ καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα· στην πράξη, οι ΕΟΕΣ είτε αναλαμβάνουν τον πολιτικό συντονισμό και τη συνεργασία, είτε λειτουργούν ως νέες βαθμίδες διοίκησης.

- Οι ερωτηθέντες κρίνουν ότι ο ΕΟΕΣ πρέπει να εξελιχθεί στον πρωταρχικό βάσει νόμου μηχανισμό **εδαφικής συνοχής**. Επίσης αποτελεί εργαστήριο **πολυεπίπεδης διακυβέρνησης** με τη δημιουργία ενός διπλού διαύλου επικοινωνίας και παράλληλα ακολουθεί μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή. Μπορεί έτσι να δρα ως διαμεσολαβητής για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της ΕτΠ για τον ΕΟΕΣ:

www.cor.europa.eu/egtc

egtc@cor.europa.eu